

Resultaten van een onderzoek onder inwoners over aardgasvrij wonen en werken

Een onderzoek voor de gemeente Bunnik

19 maart 2026

POPULYTICS

What would you do?

Colofon

Dit onderzoek is uitgevoerd door Populytics, een spin-off van de TU Delft, in opdracht van de gemeente Bunnik.

Auteurs

Toke van Telgen (toke@populytics.nl)
Charlotte Spit (charlotte.spit@populytics.nl)

Datum

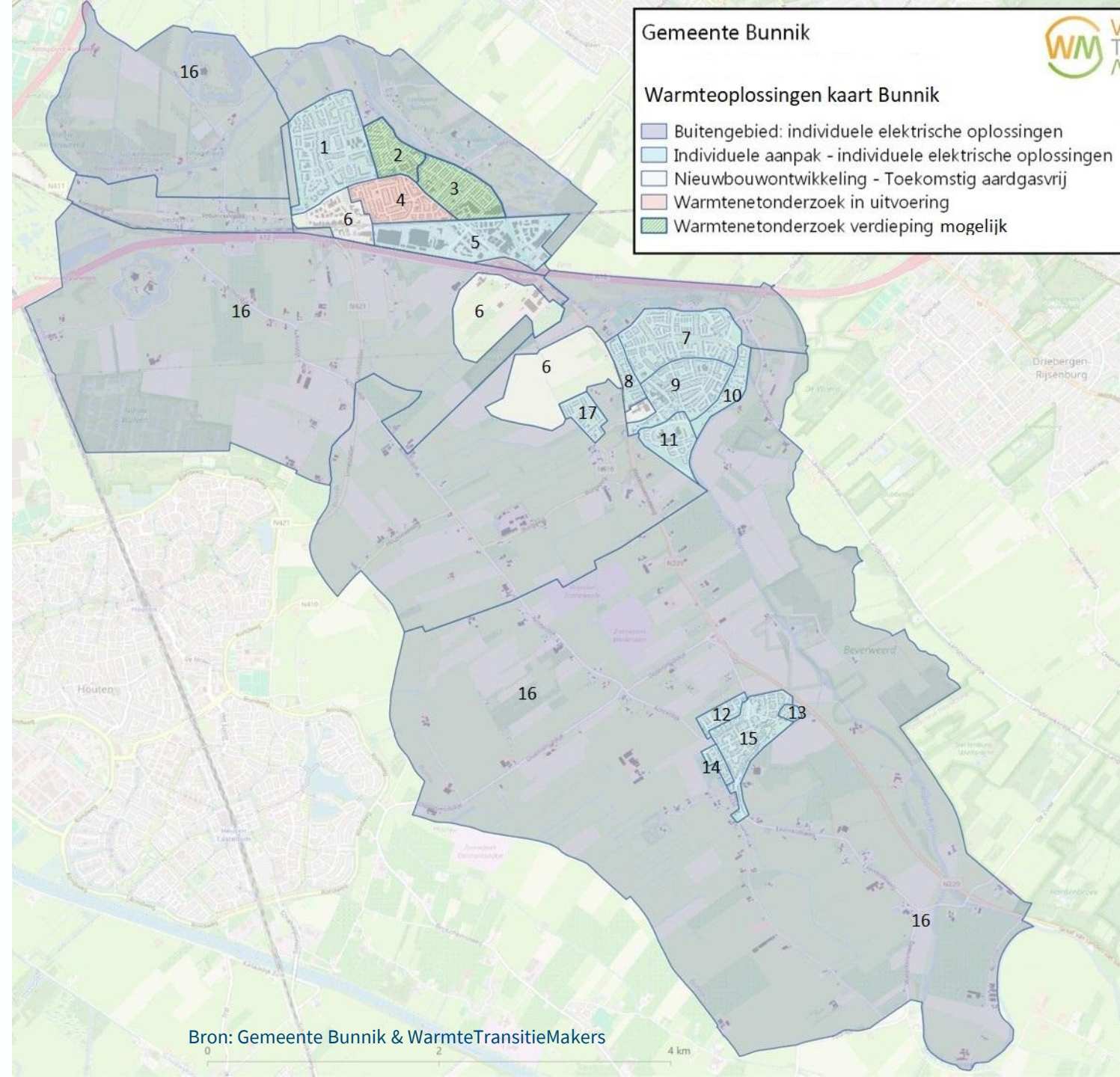
19 maart 2026

Versie

Definitief

Contact

Populytics BV
Strawinskylaan 339
1077 XX, Amsterdam
info@populytics.nl
www.populytics.nl

Samenvatting

Net als de rest van Nederland, wil de gemeente Bunnik in 2050 geen gas meer gebruiken voor koken, huizen verwarmen en warm water. De gemeente onderzoekt hoe Bunnik, Odijk, Werkhoven en het buitengebied kunnen stoppen met gas. En hoe de gemeente inwoners en ondernemers hier het beste bij kan helpen. In totaal hebben 1.109 mensen deelgenomen aan dit onderzoek.

Over het stoppen met aardgas

Een meerderheid vindt stoppen met aardgas een goed idee en ziet het als gedeelde verantwoordelijkheid van de gemeente en haar inwoners. Wel leven er zorgen over het stoppen met aardgas, zoals de kosten, de impact op de woning en of de overheid in staat is om dit in goede banen te leiden.

Over de snelheid van de aanpak

Er zijn deelnemers die willen dat de gemeente zo snel mogelijk aan de slag gaat en deelnemers die liever zien dat de gemeente de tijd neemt tot 2050. De verdeeldheid op de snelheid is zowel te zien als het gaat over de hele gemeente, als wanneer het gaat over aan de slag gaan in de kernen Bunnik, Odijk en Werkhoven.

Over wijken waar een warmtenet mogelijk is

In gebieden waar de gemeente een warmtenet overweegt, zijn er ongeveer evenveel deelnemers die willen dat de gemeente haar tijd en middelen inzet om te helpen bij een warmtepomp, als deelnemers die willen dat de gemeente dit inzet voor onderzoek naar een warmtenet.

Over wijken waar een individuele oplossing voor de hand ligt

In gebieden waar een individuele oplossing voor de hand ligt, wil de meerderheid zonder hun burens aan de slag gaan. Dit is bijvoorbeeld omdat deze deelnemers al bezig zijn met de overstap naar aardgasvrij of omdat ze liever zelf keuzes willen maken.

Over kenmerken van warmtetechnieken

Gevraagd naar verschillende eigenschappen van warmtetechnieken, vindt de meerderheid de kosten van een techniek belangrijker dan de (fysieke) ruimte die de techniek inneemt, in een woning dan wel in de buurt.

Over de ondersteuning vanuit de gemeente

De meeste deelnemers willen hulp van de gemeente bij het overstappen naar aardgasvrij. Waarvan 43% aangeeft advies te wensen over wat het beste alternatief is voor aardgas voor hun woning.

Over de samenwerking tussen inwoners en de gemeente

Meer dan de helft van de deelnemers (57%) wil eenmalig tot regelmatig meedenken met een plan om te stoppen met aardgas in hun gebied. De rest wil niet meedenken.

Inhoudsopgave

- 1 Aanleiding & opzet**

Wat was de aanleiding voor dit onderzoek? Hoe zag het onderzoek er globaal uit?
- 2 Respondenten**

Wie hebben er meegedaan aan het onderzoek?
- 3 Over de huidige situatie**

Wat is de huidige situatie van de woningen van deelnemers? Welke stappen richting aardgasvrij zijn gezet? En welke zorgen leven er over stoppen met aardgas?
- 4 Over stoppen met aardgas**

Voorkeuren over het tijdpad, belangrijke dingen als het gaat over de warmtetechniek en voor de inzet, ondersteuning en communicatie van de gemeente. En knelpunten bij VvE's.
- 5 Over het onderzoek**

Hoe hebben deelnemers het onderzoek ervaren?

1

Aanleiding & Opzet

- Wat was de aanleiding voor dit onderzoek?
- Hoe zag het onderzoek er globaal uit?

Over dit onderzoek

Achtergrond

- **Aanleiding.** Net als de rest van Nederland, wil de gemeente Bunnik in 2050 geen gas meer gebruiken voor koken, huizen verwarmen en warm water. De gemeente onderzoekt hoe Bunnik, Odijk, Werkhoven en het buitengebied kunnen stoppen met gas. En hoe de gemeente inwoners en ondernemers hier het beste bij kan helpen. Dit komt in het Warmteprogramma. De gemeente moet belangrijke keuzes maken en wil daarvoor weten wat inwoners belangrijk vinden. Daarom heeft zij Populytics gevraagd om een onderzoek uit te voeren.
- **Participatie.** Om het perspectief van inwoners te betrekken bij het vormgeven van het Warmteprogramma en de uitvoering ervan, heeft Populytics een onderzoek uitgevoerd in opdracht van de gemeente Bunnik.
- **Doel en hoofdvraag.** Het doel van het onderzoek was inzicht te krijgen in de zorgen, voorkeuren en wensen van inwoners van Bunnik omtrent het stoppen met aardgas. Dit hebben we vertaald naar de kernvraag:
 - De gemeente Bunnik wil stoppen met aardgas gebruiken in 2050, wat vindt u belangrijk?

Onderzoeksopzet

- **Onderdelen.** Het onderzoek bestond uit vier onderdelen:
 - Introductieteksten met uitleg over waar het onderzoek over ging en antwoorden op veel gestelde vragen.
 - Vragen over het doel en de gewenste inzet van de gemeente.
 - Vragen over de individuele situatie van deelnemers, zoals hun woning en de stappen die ze al gezet hebben.
 - Vragen over hoe ze het onderzoek vonden.
- **Verschillen tussen gebieden.** De situatie is niet in ieder gebied binnen Bunnik hetzelfde. In sommige gebieden is het misschien mogelijk om een warmtenet aan te leggen, voor andere gebieden is al bekend dat dat hoge kosten met zich meebrengt. Gedurende het onderzoek gaven deelnemers aan in welk gebied zij woonden, waarna zij alleen de vragen te zien kregen die passen bij hun situatie.

2

Respondenten

- Wie hebben er meegedaan aan het onderzoek?

In totaal hebben 1.109 mensen deelgenomen

- Er hebben 1.109 mensen meegedaan aan het onderzoek. Alle huishoudens in de gemeente Bunnik hebben een brief gekregen met de uitnodiging om mee te doen aan het onderzoek. Met 6.800 verstuurd brieven ligt de respons op 16,3%. Dat is relatief hoog in vergelijking met andere onderzoeken van Populytics in de warmtetransitie.
- Van de deelnemers is 66% man. De meeste deelnemers (41%) zijn tussen de 45 en 64 jaar oud. En een meerderheid (78%) is theoretisch opgeleid.
- Er hebben 14 ondernemers meegedaan aan de vragenlijst en één verhuurder. De rest heeft aangegeven woonachtig te zijn in de gemeente Bunnik. Dit hebben we uitgevraagd naar 17 verschillende gebieden in de gemeente. In de tabel hieronder zijn deze samengevoegd tot de drie kernen en het buitengebied van Bunnik.

Tabel 2.1. Samenstelling van de respondenten

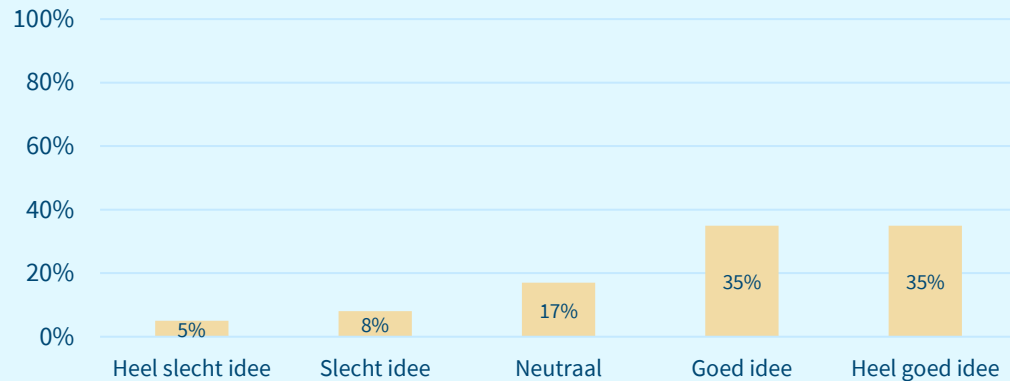
	Deelnemers (N=1.109)*	Deelnemers (N=1.109)*	Huishoudens gemeente Bunnik**
Gender			
Vrouw	50,3%		
Man	49,7%		
Leeftijd			
16 - 24 jaar	0%		
25 - 44 jaar	20%		
45 - 64 jaar	41%		
65 jaar en ouder	37%		
Opleiding			
Praktisch	5%		
Middelbaar	13%		
Theoretisch	78%		
Gebied binnen Bunnik			
Bunnik Kromme Rijnwijk		22%	18%
Bunnik Engboogerd		8%	11%
Bunnik Oranjebuurt		9%	6%
Bunnik Centrum		6%	8%
Bunnik Industrie		0%	4%
Odijk Noord		14%	18%
Odijk Oost		3%	0%
Odijk Zuid		5%	3%
Odijk West		2%	3%
Odijk Centrum		11%	11%
Odijk 't Burgje		2%	2%
Werkhoven Noord		2%	2%
Werkhoven Oost		0%	0%
Werkhoven West		2%	0%
Werkhoven Centrum		7%	10%
Overig (buitengebied, nieuwbouw of onbekend)		7%	4%

* Totaalpercentages kunnen afwijken van 100% door afronding, deelnemers die een vraag over hebben geslagen, of doordat deelnemers kozen voor 'Anders / zeg ik liever niet'.

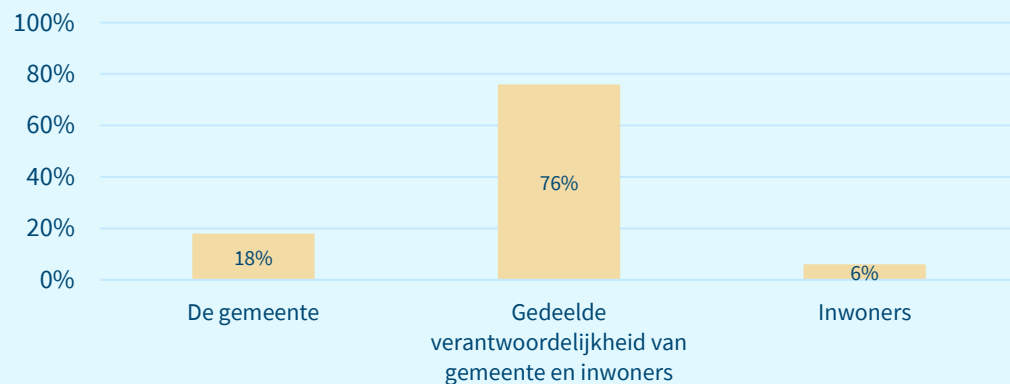
** Bron: Gemeente Bunnik. Per huishouden kon 1 persoon deelnemen. Totaalpercentages kunnen afwijken van 100% door afronding.

Figuur 2.1. In hoeverre vinden deelnemers het een goed idee om van het aardgas af te gaan?

Figuur 2.2. Wie is volgens deelnemers verantwoordelijk om te zorgen dat we van het aardgas af gaan?

Een meerderheid vindt stoppen met aardgas een goed idee en ziet het als gedeelde verantwoordelijkheid van gemeente en inwoners

- Voordat deelnemers aan het onderzoek begonnen, vroegen we ze hoe ze staan tegenover het doel van de gemeente Bunnik om in 2050 aardgasvrij te zijn. Een meerderheid (**70%**) van de deelnemers gaf aan dit een (heel) goed idee te vinden. 17% staat hier neutraal tegenover. 13% vindt het een (heel) slecht idee. In onderzoeken van Populytics voor andere gemeenten zagen we dat tussen de 55% en 65% van de inwoners achter het doel staat om te stoppen met aardgas. In Bunnik is het aantal deelnemers dat het een goed idee vindt, dus aan de hoge kant ten opzichte van andere gemeenten.
- Deelnemers die aangaven het een (heel) slecht idee te vinden, kregen een vervolgvraag of ze toch hun mening wilden geven over de overstap naar duurzame warmte. **90%** gaf aan wel zijn of haar mening te willen geven en is verder gegaan met het invullen van het onderzoek.
- Om invulling te geven aan het doel om te stoppen met aardgas, hebben we deelnemers gevraagd wie volgens hen verantwoordelijk is om te zorgen dat we van het aardgas af gaan. Driekwart van de deelnemers (**76%**) geeft aan dat dit een gedeelde verantwoordelijkheid is van de gemeente en inwoners. Een groep van 18% meent dat de gemeente verantwoordelijk is en 6% vindt dat de verantwoordelijkheid volledig bij inwoners ligt.

3

Over de huidige situatie

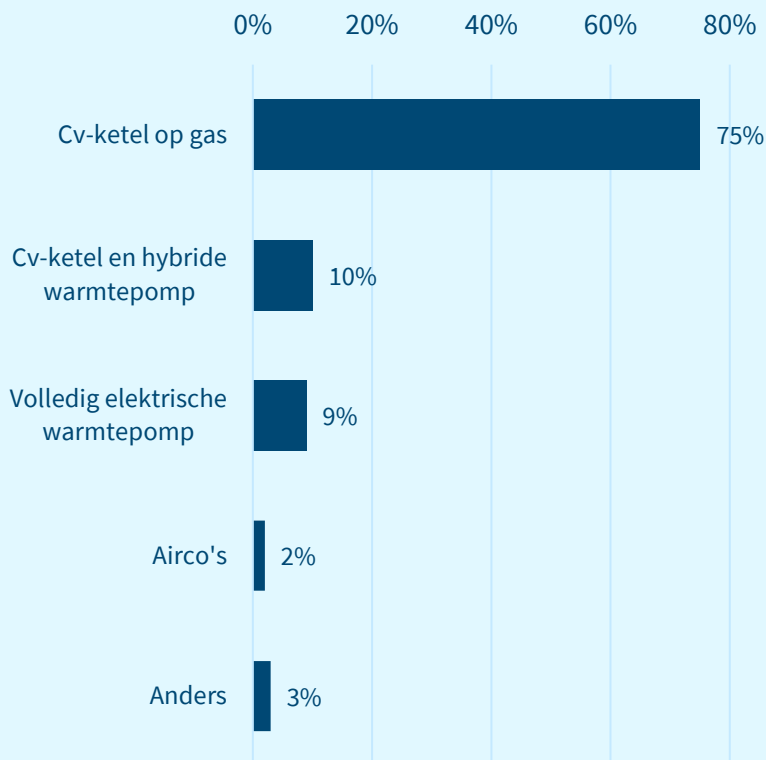
- Wat is de huidige situatie van de woningen van deelnemers?
- Welke stappen richting aardgasvrij zijn gezet?
- En welke zorgen leven er over stoppen met aardgas?

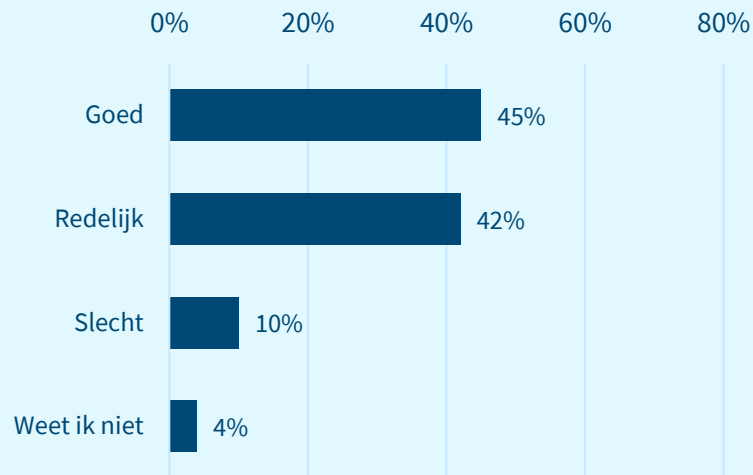
In de gemeente Bunnik zijn er zowel woningen die klaar zijn om te stoppen met aardgas, als woningen waar nog stappen gezet moeten worden

Het grootste deel van de deelnemers (85%) is nog (deels) afhankelijk van gas voor het verwarmen van hun huis en van 10% is het huis (nog) slecht geïsoleerd. Daar tegenover is van 42% de woning redelijk geïsoleerd is en van 45% is de woning goed geïsoleerd. Ook heeft meer dan de helft van de deelnemers PV-panelen (62%) en kan 54% koken op een elektrische kookplaat (dus zonder gas).

Figuur 3.1. Hoe verwarmt u nu uw woning?

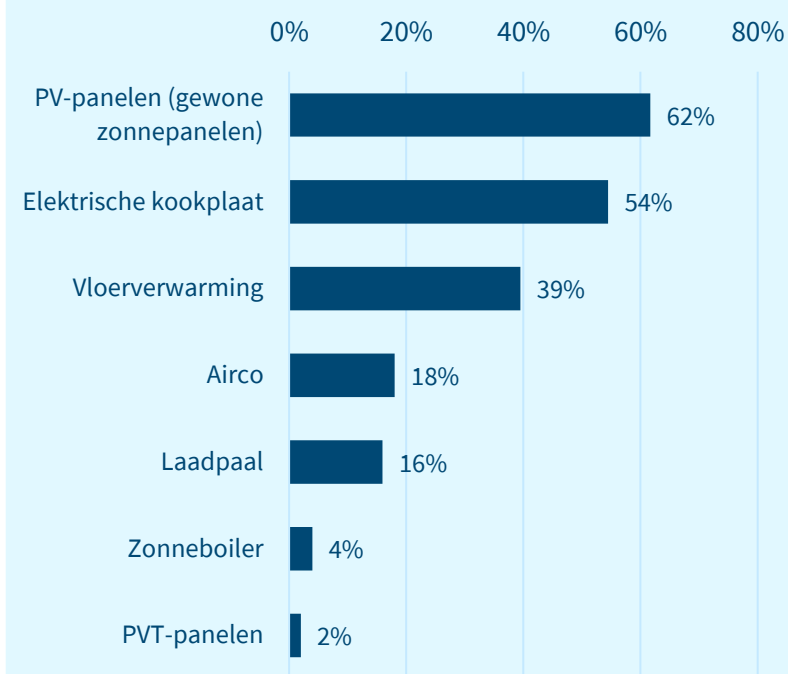
Figuur 3.2. Hoe is uw woning geïsoleerd?

Deelnemers zagen de volgende toelichtende tekst bij de antwoordopties:

- **Goed**, bijvoorbeeld als uw woning is gebouwd na 2000 of extra geïsoleerd is tot energielabel A of B
- **Redelijk**, bijvoorbeeld als uw woning is gebouwd tussen 1984 en 2000 of extra geïsoleerd is tot energielabel C of D
- **Slecht**, bijvoorbeeld als uw woning is gebouwd vóór 1984 en niet extra geïsoleerd of met energielabel E, F of G

Figuur 3.3. Maakt u gebruik van de volgende dingen?

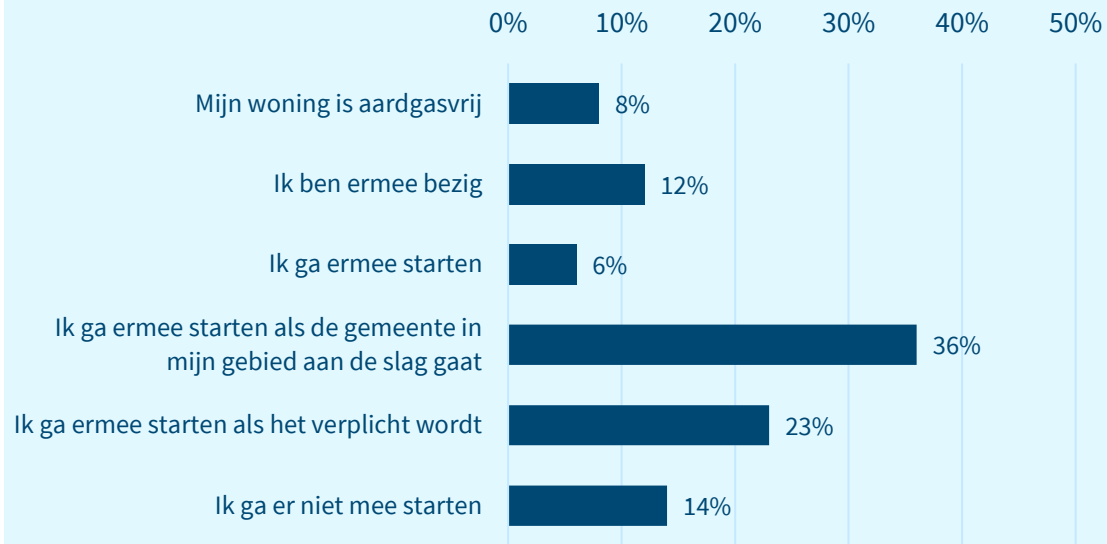

*Deelnemers konden meerdere opties aanvinken. De totalen tellen daarom op tot meer dan 100%

** Deelnemers konden deze vraag overslaan. Hierdoor kan de werkelijke situatie afwijken van de getallen uit deze grafiek.

Figuur 3.4. Heeft u al plannen om uw woning aan te passen om te stoppen met aardgas?

De meerderheid is (nog) niet gestart met plannen om te stoppen met aardgas

- Woningeigenaren kregen de vraag in hoeverre zij al plannen hebben om hun eigen woning aan te passen zodat ze kunnen stoppen met aardgas.
- 8% van de deelnemers geeft aan dat ze al aardgasvrij zijn. Zij hebben geen verdere plannen nodig om aardgasvrij te wonen.
- 18% is ermee bezig of gaat ermee starten.
- Het overige deel van de deelnemers geeft aan dat zij nog niet gestart zijn. Iets meer dan een derde (36%) wacht totdat de gemeente in hun gebied aan de slag gaat en 23% wacht totdat het verplicht wordt. Tot slot geeft 14% aan dat ze niet van plan zijn om te starten met plannen om aardgasvrij te wonen.
- Wat opvalt is dat er een verschil is tussen de huidige staat van de woningen (zoals toegelicht op de vorige pagina) en de mate waarin deelnemers aangeven dat ze bezig zijn met plannen om te stoppen met aardgas. Zo zagen we dat 45% hun huis reeds goed geïsoleerd heeft, terwijl de groep die aangeeft bezig te zijn met plannen, kleiner is (12%). Hoewel isoleren een onderdeel is van een plan om aardgasvrij te worden, hoeft dat niet te betekenen dat ze ook al bezig zijn met plannen voor de overstap naar aardgasvrij. Deze vraag over de plannen laat dus zien in hoeverre mensen, los van de acties die ze al ondernomen hebben, zelf vinden dat ze bezig zijn met plannen om te stoppen met aardgas.

Zorgen van inwoners over het stoppen met aardgas

Deelnemers konden tijdens het onderzoek hun eigen zorgen over het stoppen met aardgas toelichten. Hierbij gaven deelnemers motivaties vanuit hun eigen kennis, beelden, beleving en/of ervaring. Een deel van de genoemde zorgen gaat over effecten die deelnemers direct gaan merken, zoals de kosten, de impact op hun woning en de mate waarin ze afhankelijk raken van elektriciteit. Daarnaast worden er zorgen geuit over de aanpak, zoals hoe de overheid het gaat regelen, of het nuttig is om te stoppen met aardgas en of de huidige alternatieven wel de juiste zijn.

Zorg	Quote ter illustratie	Frequentie	Zorg	Quote ter illustratie	Frequentie
Kosten & betaalbaarheid	"Hogere kosten die het met zich mee gaat brengen."	★★★	Dat het niet nuttig of nodig is om te stoppen met aardgas	"Onzinnige beslissing. Klimaatverandering door gebruik van gas is alleen maar een commerciële verdien model."	★★
Impact op de woning / het dagelijks leven	"Geluidsoverlast, kosten en of woning voldoende warm wordt"	★★★	Afhankelijkheid van elektriciteit en één aanbieder	"Afhankelijk zijn van 1 aanbieder. Bijvoorbeeld bij een warmtenet."	★
Haalbaarheid van de techniek	"Krijg ik mijn huis wel warm genoeg, ook bij extreem winterweer"	★★	De huidige alternatieven zijn niet goed of kunnen beter	"Ik vraag me af of het alternatief betrouwbaar is, betaalbaar en echt schoner."	★
Dat de overheid of marktpartijen dit niet goed regelen	"Dat de regelgeving de boel zo complex en vertragend gaat maken..."	★★	Ik maak me geen zorgen	"Maak daarover geen zorgen. Bij voldoende overgangstijd kan stapsgewijs aanpassing plaats vinden."	★
Netcongestie	"Kan het elektriciteitsnet de overstap van gas op elektra en alternatieve energiebronnen aan? Komen we niet zonder te zitten (oa in de winterperiode)?"	★★	Kennis	"Hoe het werkt en welke apparatuur nodig is"	★

4

Over stoppen met aardgas

- Voorkeuren over het tijdpad
- Voorkeuren en belangrijke dingen als het gaat over de warmtetechniek
- Voorkeuren voor de inzet, ondersteuning en communicatie van de gemeente
- En knelpunten bij VvE's

Deelnemers zijn verdeeld over het tijdpad: ongeveer evenveel deelnemers kiezen voor ‘zo snel mogelijk’ als voor ‘tot 2050 de tijd nemen’

Figuur 4.1. Keuze in de snelheid van de aanpak

In de vragenlijst kregen deelnemers de volgende vraag:

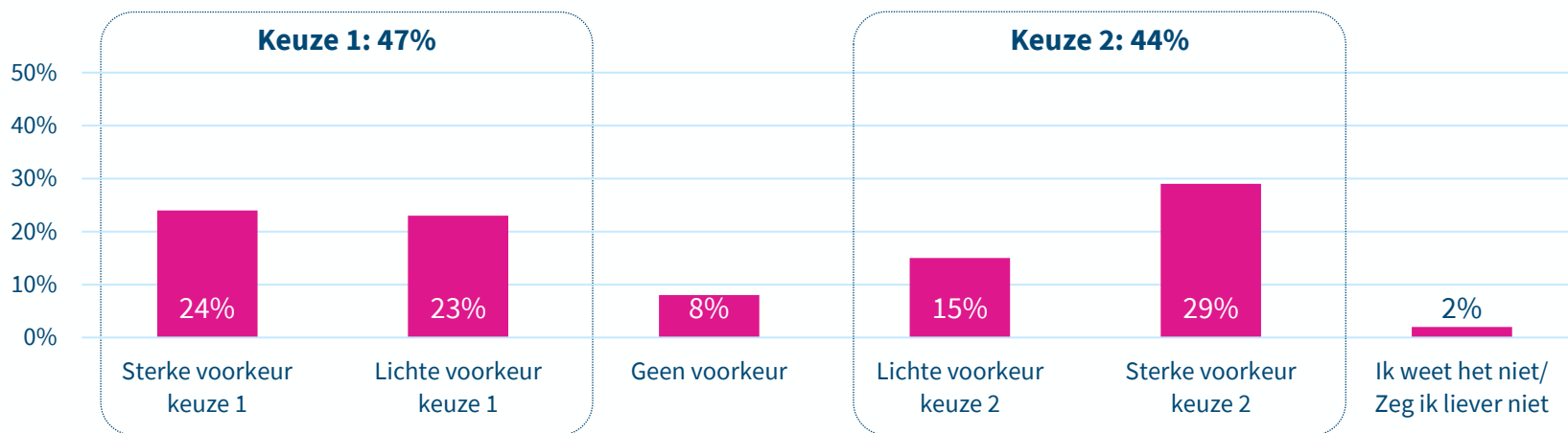
De gemeente moet kiezen hoe snel we gaan stoppen met aardgas voor 2050 in elke wijk. Moet de gemeente erop richten dat we zo snel mogelijk van het aardgas af zijn? Of moeten eigenaren van huizen en panden langer de tijd krijgen om te stoppen met aardgas?

Keuze 1: zo snel mogelijk stoppen met aardgas.

De gemeente gaat samen met de bewoners aan de slag en maakt een plan voor wanneer er in een gebied geen aardgas meer gebruikt kan worden. Iedereen krijgt daarna nog minstens 8 jaar de tijd om over te stappen op een alternatief. We zijn dan sneller onafhankelijk van andere landen en het is beter voor het klimaat om eerder te stoppen. De verwachting is dat aardgas duurder wordt. Het nadeel is dat je eerder aan de slag moet om je woning aan te passen.

Keuze 2: tot 2050 de tijd nemen.

Eigenaren van een huis of gebouw hebben langer de tijd om te stoppen met aardgas (wel voor 2050). Het voordeel is dat je langer de tijd hebt om je woning aan te passen. Het kan daardoor langer duren voordat iedereen van het aardgas af is. Dat is minder goed voor het klimaat. Ook wordt het aardgas duurder voor de huishoudens die nog op aardgas blijven.

Toelichting

- Deelnemers kregen een vraag over het tijdpad waar de gemeente zich op zou moeten richten.
- Deelnemers zijn verdeeld in de mate waarin ze kiezen voor zo snel mogelijk stoppen met aardgas of tot 2050 de tijd nemen. Ongeveer evenveel deelnemers geven de voorkeur aan keuze 1 (47%) als aan keuze 2 (44%). Dit laat zien dat als de gemeente kiest voor één van beide, of strategie die de keuzes combineert, het belangrijk is om die keuze goed uit te leggen zodat inwoners met een andere voorkeur begrijpen hoe de keuze tot stand is gekomen.
- 8% geeft aan dat ze geen voorkeur hebben.

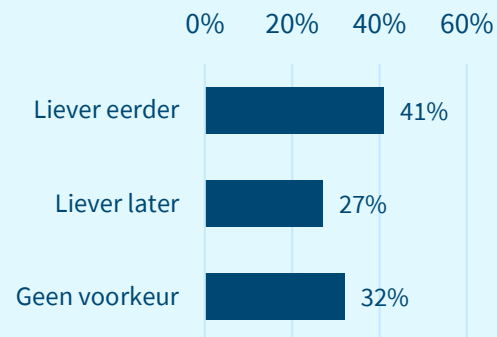
Ook in hun eigen gebied denken inwoners verschillend over of de gemeente er eerder of later aan de slag zou moeten gaan

Toelichting

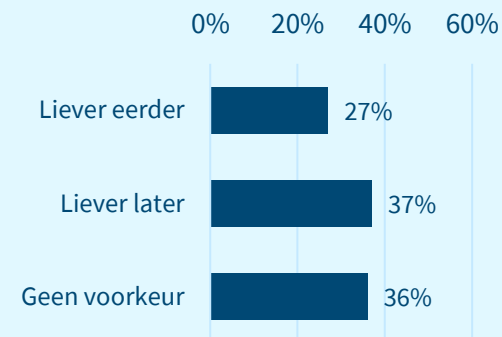
Naast een algemene vraag over het tijdspad, zoals toegelicht op de vorige pagina, kregen deelnemers de vraag of ze willen dat de gemeente eerder of later *in hun gebied* aan de slag gaat.

- De figuren 4.2 t/m 4.4 geven per kern in de gemeente Bunnik aan wat de voorkeur van inwoners is.
- Per gebied verschillen de resultaten. Hoewel er binnen de gebieden soms grotere groepen eerder of later willen starten, is er niet één gebied waarin er een meerderheid is voor eerder of later starten.
- Ook zien we bij ieder gebied ongeveer één derde die geen voorkeur heeft.

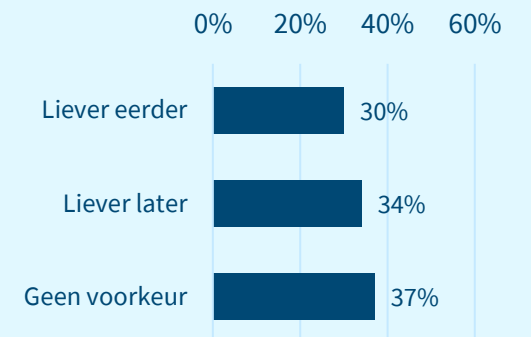
Figuur 4.2. Deelnemers uit Bunnik

Figuur 4.3. Deelnemers uit Odijk

Figuur 4.4. Deelnemers uit Werkhoven*

In gebieden waar de gemeente een warmtenet overweegt, zijn er zowel deelnemers die hulp willen bij een warmtepomp als onderzoek naar een warmtenet

Figuur 4.5. Vraag over een keuze in de inzet van de gemeente in gebieden waar een warmtenet overwogen wordt

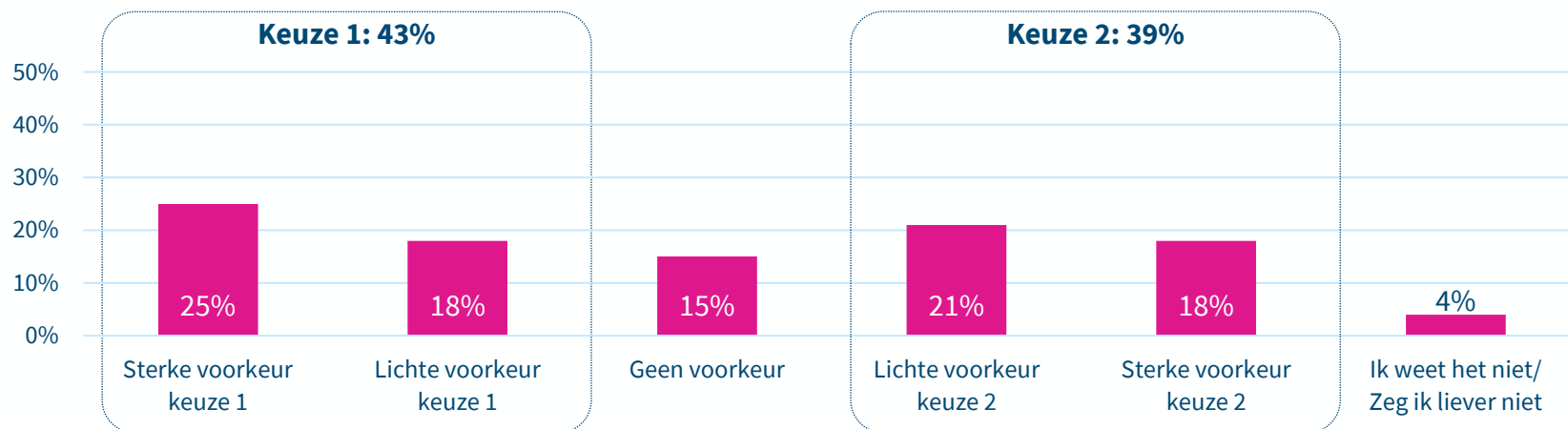
In de vragenlijst kregen deelnemers die wonen in gebieden waar een warmtenet overwogen wordt, de volgende vraag:

Bij het maken van plannen om te stoppen met aardgas moet de gemeente keuzes maken. Wat heeft uw voorkeur?

Keuze 1: De gemeente gebruikt haar tijd en geld om inwoners te helpen met een warmtepomp in hun woning.

Keuze 2: De gemeente gebruikt haar tijd en geld om het warmtenet te onderzoeken.

Bij iedere keuze werd kort uitgelegd wat de keuze inhield, zowel in techniek als in bijvoorbeeld keuzevrijheid en kosten.

Toelichting

- Deelnemers die in een gebied wonen waar zowel een individuele oplossing als een collectieve oplossing (warmtenet) overwogen wordt, kregen een vraag over de inzet van de gemeente. Ze werden gevraagd om een keuze te maken in waar de gemeente het beste haar tijd en geld aan kan besteden: helpen bij een warmtepomp of onderzoek doen naar een warmtenet.
- In de resultaten zien we dat net iets meer deelnemers kiezen voor hulp bij warmtepompen dan voor onderzoek naar een warmtenet.
- De volgende pagina geeft een overzicht van argumenten die deelnemers gebruiken bij hun keuze.

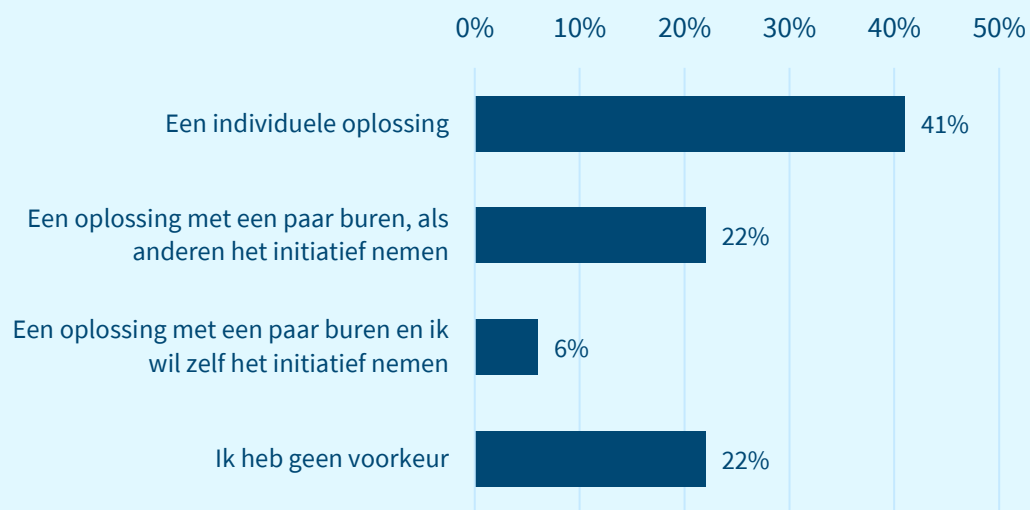
Motivaties bij keuze voor inzet van de gemeente

Deelnemers konden hun keuze voor de inzet van de gemeente (hulp bij warmtepomp of onderzoek naar warmtenet) toelichten. Hierbij gaven deelnemers motivaties vanuit hun eigen kennis, beelden, beleving en/of ervaring. De linker tabel geeft de meest genoemde argumenten weer van deelnemers die kozen voor hulp bij een warmtepomp. De rechter tabel geeft de meest genoemde argumenten voor een onderzoek naar een warmtenet weer.

Voorkeur voor keuze 1: hulp bij warmtepomp	Quote ter illustratie	Frequentie	Voorkeur voor keuze 2: onderzoek naar warmtenet	Quote ter illustratie	Frequentie
Een warmtenet is niet haalbaar	"Schaalgrootte lijkt me onvoldoende voor een warmtenet. Ontwikkeling warmtenet duurt ook wel erg lang. Voor de meeste bewoners in Bunnik is een individuele oplossing wel financierbaar."	★★★	Een warmtenet is goedkoper, efficiënter en/of duurzamer	"Een warmtenet is als ik het goed begrijp energetisch voordeliger. En ik vermoed dat het gemakkelijker is voor mensen met een kleine beurs om aan te sluiten. Een (individuele) warmtepomp is duur."	★★★
Ik wil niet afhankelijk zijn van één leverancier	"Slechte ervaring met dure stadsverwarming, ik wil niet afhankelijk zijn van een partij die commercieel kan worden"	★★★	Warmtepompen zorgen voor overlast	"Dan hoeven we de wijk niet vol te zetten met losse buitenunits die geluid produceren."	★★
Ik ben al bezig met een individuele oplossing	"Ik heb al geïnvesteerd in een warmtepomp"	★★★	Het is beter om dit samen met de wijk en/of gemeente te doen	"meer inspraak vanuit de gemeente, meer samen aan de slag"	★★
Er zijn al teveel mensen bezig met een individuele oplossing, het is te laat voor collectief	"Er zijn al diverse huizen in de wijk met een of enkele warmtepompen en dat aantal zal komende jaren groeien. [...] Mijn verwachting is dat er te weinig animo voor een warmtenet is om succesvol te zijn."	★★	Een warmtepomp krijgt niet ieder huis goed verwarmd	"Ik vraag me af of een warmtepomp in staat is om jaren 50 huizen efficiënt te verwarmen. Deze huizen zijn ook bij na-isolatie nog ver van de nieuwbouw standaard."	★★
Een warmtepomp is een betere oplossing dan een warmtenet	"Beter sneller eenvoudiger"	★	Een warmtepomp past niet in mijn huis	"Plaatsing warmtepomp is uitdaging."	★★

Figuur 4.6. Keuze tussen individuele of kleinschalig collectieve oplossing

In gebieden waar een individuele oplossing voor de hand ligt, wil de meerderheid liever individueel aan de slag dan samen met buren

- In de meeste gebieden in de gemeente Bunnik blijkt, volgens onderzoek van de WarmteTransitieMakers, een collectieve oplossing in de vorm van een warmtenet hoge kosten met zich mee te brengen. Een individuele oplossing of kleinschalig collectieve oplossing ligt dan eerder voor de hand. Deelnemers die in gebieden wonen waar dit het geval is, kregen de vraag of ze voorkeur geven aan een individuele oplossing of aan een kleinschalige oplossing samen met hun buren.
- 41% van de deelnemers geeft aan liever een individuele oplossing te kiezen. In de motivaties (zie volgende pagina) zien we dat deelnemers hierbij vaak een warmtepomp bedoelen en soms bedoelen dat ze liever niet stoppen met aardgas.
- In totaal kiest 28% voor een oplossing met een paar buren, waarvan het grootste deel liever ziet dat anderen in het initiatief nemen.
- 22% geeft aan geen voorkeur te hebben.
- Op de volgende pagina worden de meest genoemde argumenten bij de keuzes weergegeven.

Motivaties bij keuze voor individuele oplossing of een oplossing samen met burens

Deelnemers konden hun keuze voor een individuele oplossing of een oplossing samen met hun burens toelichten. Net als bij de andere open vragen, gaven deelnemers hierbij motivaties vanuit hun eigen kennis, beelden, beleving en/of ervaring. De linker tabel hieronder laat zien wat de meest genoemde argumenten zijn van deelnemers die kozen voor een individuele oplossing. De rechter tabel toont argumenten van deelnemers die de voorkeur geven aan een oplossing samen met hun burens.

Voorkeur voor keuze 1: een individuele oplossing	Quote ter illustratie	Frequentie	Voorkeur voor keuze 2: een oplossing met een paar burens	Quote ter illustratie	Frequentie
Ik ben al bezig met een individuele oplossing	<i>"Wij hebben al diverse maatregelen genomen en kijken wat we nog meer kunnen doen. Ons gas verbruik is nu al minimaal."</i>	★★★	Een collectieve oplossing is goedkoper, efficiënter en/of duurzamer	<i>"Heb ik ook met zonnepanelen gedaan. Met meerderen komen betere ideeën tot stand en het geeft de mogelijkheid om te onderhandelen met leveranciers."</i>	★★★
Ik wil keuzevrijheid behouden	<i>"Onafhankelijkheid vind ik belangrijker"</i>	★★★	Ik heb niet genoeg kennis om het zelf te kunnen doen, dus liever samen met anderen	<i>"Gelet op leeftijd laat ik de uitvoering aan jongeren over"</i>	★★
Ik heb geen vertrouwen in een oplossing samen met de buurt	<i>"Ik heb eerder geprobeerd om asbest van onze schuurdaken met burens op te pakken als initiatiefnemer maar daar komt zoveel bij kijken en wensen kunnen zo uiteenlopen dat ik liever een individuele oplossing kies."</i>	★★	Ik wil een bepaalde warmtetechniek, dat kan niet individueel	<i>"De meest economische optie is gebruik maken van geothermie, maar dat vereist schaal. Een warmtepompinstallatie met grondboring is tweede keus, maar ook die vereist een stevige investering. Deze is wel op te brengen met een aantal burens."</i>	★★
Ik wil niet stoppen met aardgas	<i>"Ik wil niet van het aardgas af. Een heel slecht idee. Het stroomnet kan het niet aan. CO2 is geen probleem."</i>	★★	Mijn woonsituatie leent zich voor een collectieve oplossing	<i>"Ik woon in een appartementencomplex van 23 woningen. Zou vanuit 1 grote installatie uitgevoerd kunnen worden."</i>	★★
Een individuele oplossing is praktisch	<i>"Zo kan iedereen in zijn eigen tempo overstappen."</i>	★	Liever geen warmtepomp in verband met de overlast (geluid / ruimte)	<i>"Ik ben vooral bang voor de geluidsoverlast van de warmtepompen. [...]"</i>	★

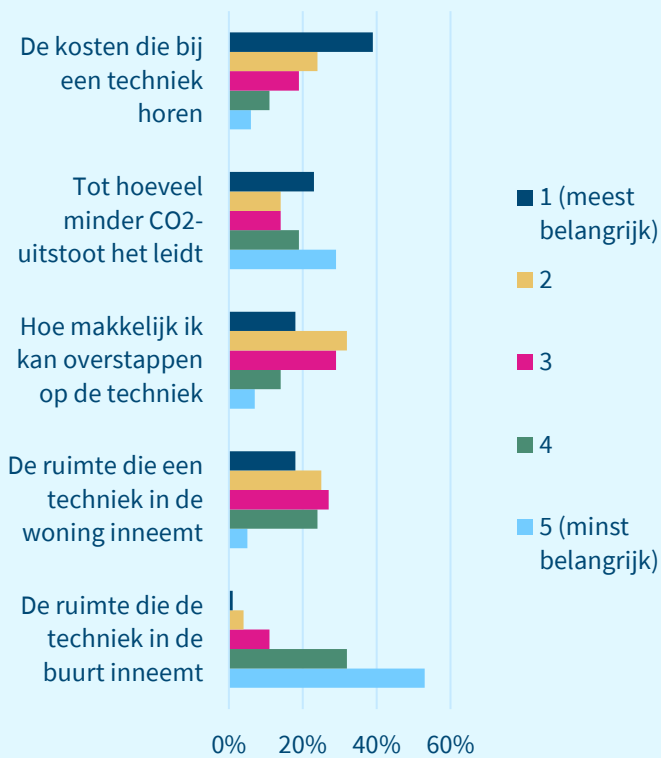

De kosten van een techniek worden belangrijker gevonden dan de ruimte die de techniek inneemt

Om een beeld te krijgen van hoe de keuze voor een warmtetechniek tot stand komt, werden deelnemers gevraagd om vijf kenmerken van technieken op volgorde te zetten: van meest belangrijk tot minst belangrijk. Hierbij werd er een verschil gemaakt tussen deelnemers in gebieden waar een warmtenet overwogen wordt (figuur 4.7) en deelnemers in gebieden waar een individuele oplossing voor de hand ligt (figuur 4.8).

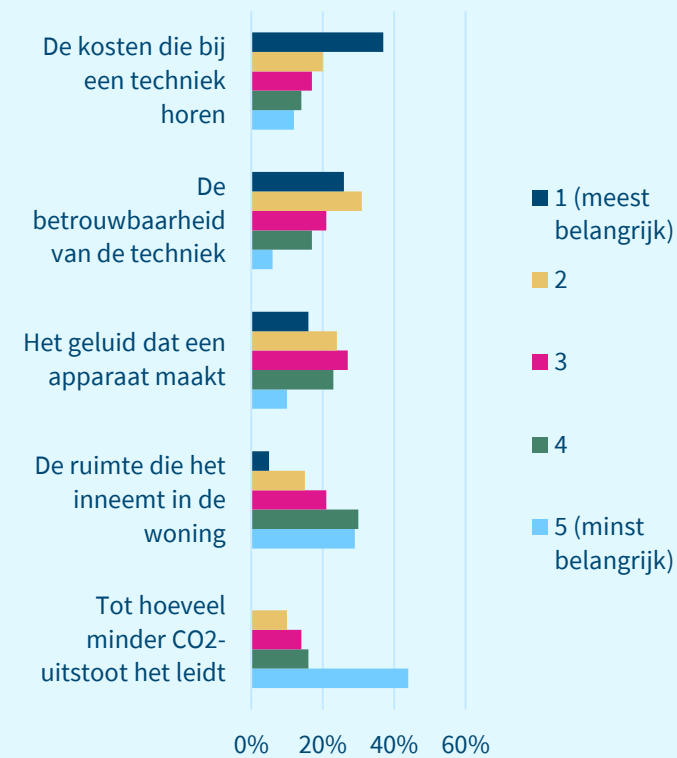
Figuur 4.7. Wat is het belangrijkste voor deelnemers die kunnen kiezen tussen een warmtenet en een warmtepomp?

- Deelnemers in gebieden waar zowel een warmtenet als individuele oplossing overwogen wordt, kiezen het vaakst de kosten als meest belangrijke kenmerk.
- Daarna volgt de CO2-uitstoot, hoewel deze ook regelmatig als minst belangrijk is aangemerkt. Hier denken deelnemers dus verschillend over.
- Het minst belangrijk is, volgens deelnemers, de ruimte die een techniek in de buurt inneemt.

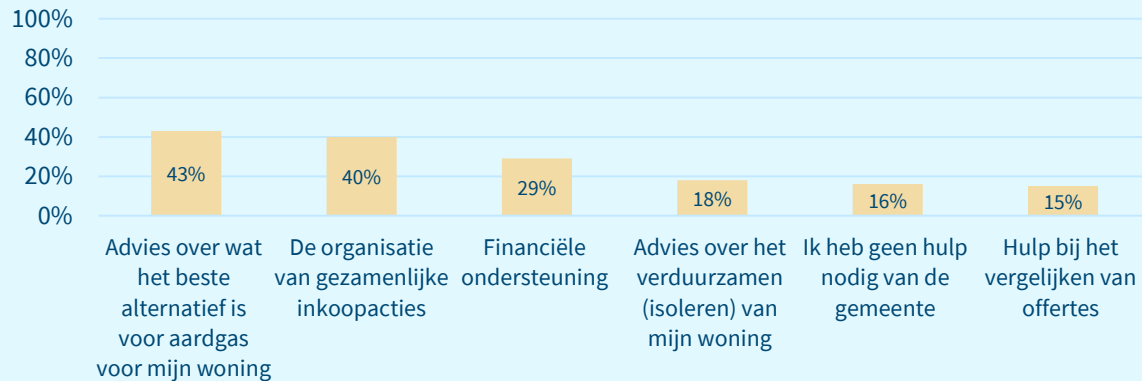

Figuur 4.8. Wat is het belangrijkste voor deelnemers waarvoor een individuele oplossing voor de hand ligt?

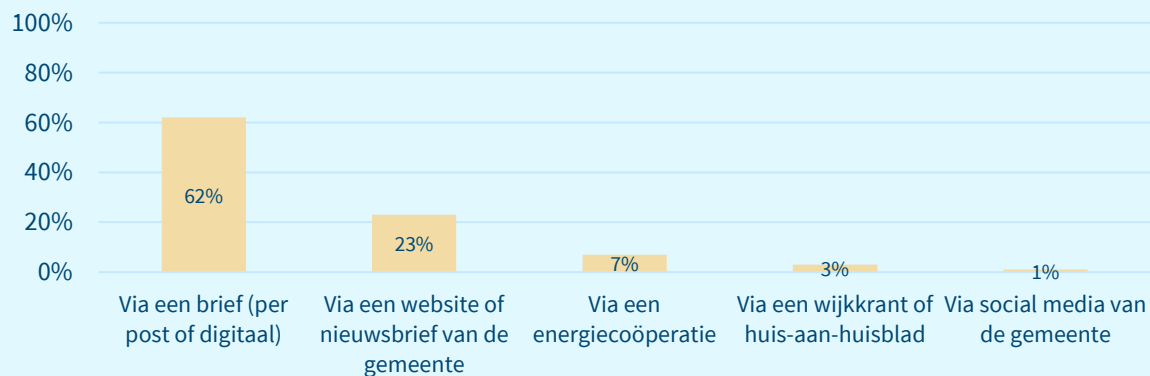
- Deelnemers in gebieden waar een individuele oplossing voor de hand ligt, kiezen ook het vaakst de kosten als belangrijkste kenmerk.
- Daarna volgt de betrouwbaarheid van de techniek en het geluid.
- Bij deze groep wordt de CO2-uitstoot van de techniek het vaakst als minst belangrijk aangemerkt.

Figuur 4.9. Welke hulp heeft u nodig van de gemeente om te kunnen overstappen op een aardgasvrij alternatief?

Figuur 4.10. Hoe wilt u deze informatie het liefst krijgen?

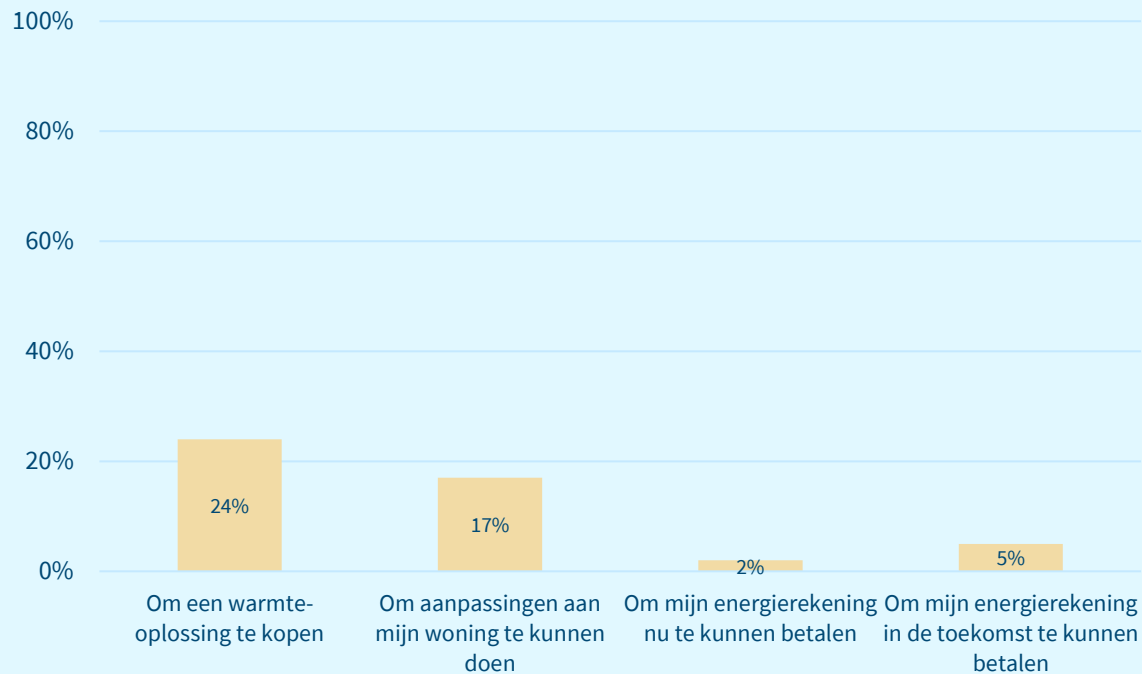

De meeste deelnemers willen hulp van de gemeente bij het overstappen naar aardgasvrij

- We vroegen deelnemers of ze hulp nodig hebben van de gemeente om te kunnen overstappen op een aardgasvrij alternatief. **16%** van alle deelnemers gaf aan geen hulp nodig te hebben van de gemeente. 84% gaf aan wel hulp te wensen. Zo geeft 43% aan dat ze advies nodig hebben over het beste alternatief, 40% geeft aan dat ze gezamenlijke inkoopacties wenst en 29% heeft financiële ondersteuning nodig.
- Daarnaast konden deelnemers via de optie ‘anders, namelijk:’ zelf aangeven wat ze aanvullend van de gemeente nodig hadden. Daar lezen we extra hulpvragen, waaronder een concreet plan vanuit de gemeente voor de aanpak en het stimuleren van burens en verhuurders (waaronder Portaal) om in actie te komen.
- De deelnemers die lieten weten dat ze hulp van de gemeente wensen, gaven aan via welke kanalen ze het liefst informatie wilden ontvangen. Figuur 4.10 laat zien dat de meerderheid (**62%**) een voorkeur heeft voor informatie per brief. 23% geeft aan dat ze het liefst via de website of nieuwsbrief van de gemeente informatie willen ontvangen.

Figuur 4.11. Waarvoor heeft u financiële ondersteuning van de gemeente nodig?

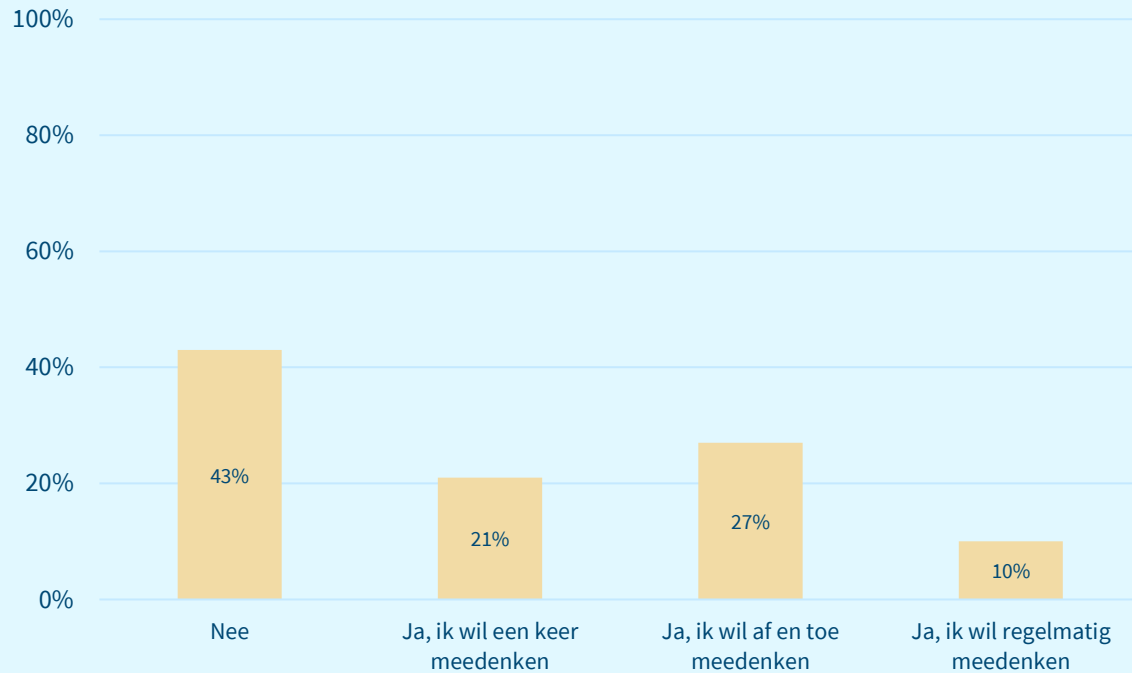

Minder dan een derde van de deelnemers wenst financiële ondersteuning van de gemeente

- Zoals beschreven op de vorige pagina, gaf 29% van de deelnemers aan **financiële ondersteuning** te willen van de gemeente. Deze deelnemers kregen de vraag welke financiële ondersteuning ze nodig hebben.
- De deelnemers geven aan dat dit om diverse redenen nodig of wenselijk is, zoals: het kopen van een warmte-oplossing (24%), het aanpassen van de woning (17%) en het betalen van de energierekening in de toekomst (5%) of nu (2%).
- Daarnaast is gekeken of de vraag om financiële ondersteuning samenhangt met de staat van de woning, het type woonhuis en of deelnemers al bepaalde dingen in hun woning hebben. Daarin zien we dat de mate van isolatie niet betekent dat mensen meer of minder financiële ondersteuning wensen.
- Ook zien we geen verschil in uitsplitsing naar type woning (appartement, flat, bovenwoning of benedenwoning tegenover een vrijstaand huis, twee-onder-een-kapwoning of eengezinswoning).
- Als laatste zien we dat een deel van de mensen die financiële ondersteuning wenst, aangeeft al verschillende dingen in hun woning te hebben of eraan hebben gedaan. Zoals zonnepanelen, vloerverwarming en een elektrische kookplaat. Redenen waarom deze groep financiële ondersteuning wenst, zijn niet verder in kaart gebracht.

Figuur 4.12. Wilt u meedenken met een plan om over te stappen in uw gebied naar duurzame warmte?

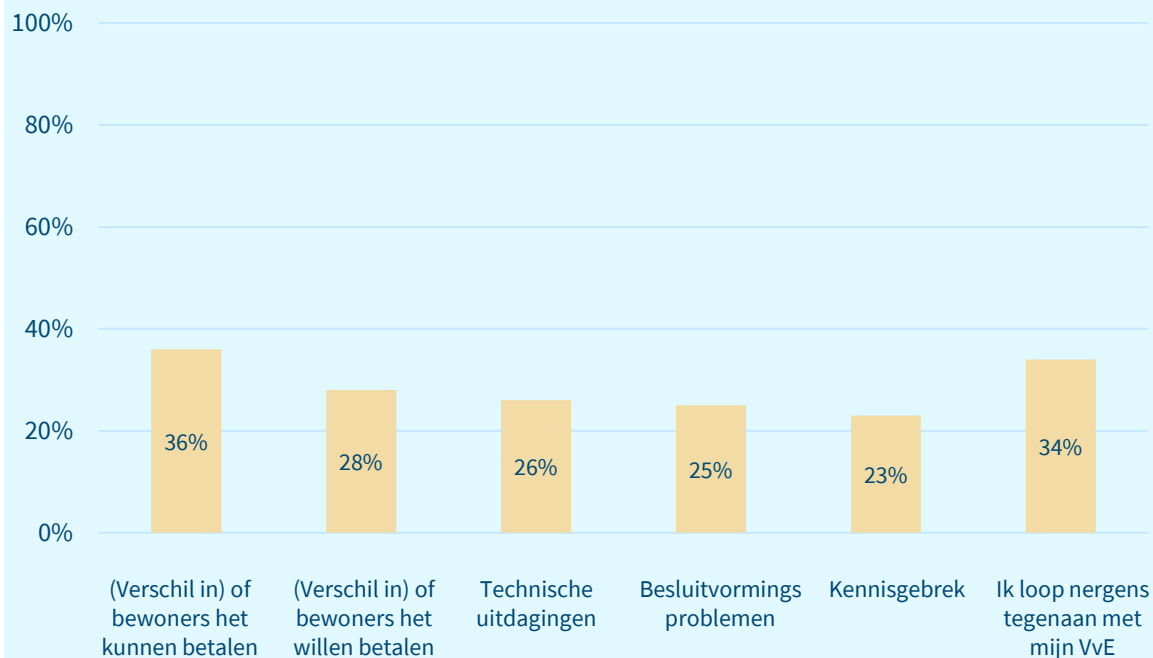

Meer dan de helft van de deelnemers wil meedenken met een plan in hun gebied

- Ook vroegen we deelnemers of ze willen meedenken met een plan om over te stappen in hun gebied naar duurzame warmte. De resultaten presenteren we op deze pagina.
- 43% van de deelnemers gaf aan niet te willen meedenken. Een meerderheid van de deelnemers (58%) wil dat wel. Daarvan wil 21% van de deelnemers een keer meedenken, 27% wil af en toe meedenken en 10% wil regelmatig meedenken.

Figuur 4.13. Welke problemen ervaren mensen in een VvE bij verduurzamen?

Deelnemers die lid zijn van een VvE lopen soms tegen problemen aan voor verduurzamen

- Deelnemers die aangaven in een koopwoning te wonen, kregen de vervolgvraag of ze in een Vereniging van Eigenaren (VvE) zitten. 94% gaf aan niet in een VvE te zitten. **6%** wel. Degenen die wel in een VvE zitten konden aangeven of zij ergens tegenaan lopen in het samen beslissingen nemen voor het verduurzamen van het gebouw. De resultaten presenteren we op deze pagina.
- We zien dat iets meer dan één derde van alle deelnemers aangeeft nergens tegenaan te lopen met zijn of haar VvE (34%). Deelnemers die wel ergens tegenaanlopen, geven het vaakst aan dat ze een verschil ervaren in of bewoners het willen betalen (36%) of kunnen betalen (28%). Daarnaast ervaren sommigen technische uitdagingen (26%), besluitvormingsproblemen (25%) of kennisgebrek (23%). Omdat deelnemers meerdere dingen konden aanvinken, zien we zowel deelnemers die één probleem ervaren als die tegen meerdere dingen tegelijk aanlopen.

5

Over het onderzoek

- Hoe hebben deelnemers het onderzoek ervaren?

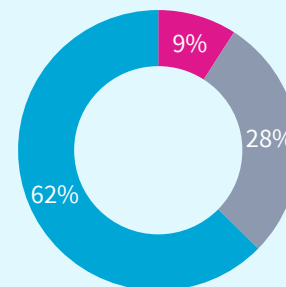

Hoe hebben deelnemers het onderzoek gewaardeerd?

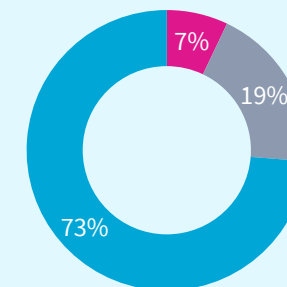
- De grafieken hiernaast laten zien hoeveel deelnemers het (helemaal) eens en (helemaal) oneens waren met verschillende stellingen over het onderzoek.
- De belangrijkste resultaten:
 - **62%** van de deelnemers kon zijn of haar mening kwijt in dit onderzoek. 9% kon dat niet.
 - **73%** van de deelnemers geeft aan er vertrouwen in te hebben dit onderzoek eerlijk is.
 - **83%** van de deelnemers geeft aan dit een belangrijk onderwerp te vinden om hun mening over te geven.
 - Een klein deel van de deelnemers (**4%**) geeft aan dat hij of zij het onderzoek moeilijk te begrijpen vond.
- Ook hebben we deelnemers gevraagd of zij al eens eerder hun mening hebben gegeven aan de gemeente over dit onderwerp. 77% gaf aan nooit eerder hun mening te hebben gegeven. Zij hebben zich dus voor het eerst over dit onderwerp geuit naar de gemeente. 9% van de deelnemers gaf aan eerder via een enquête meegedacht te hebben, 6% via een fysieke of online bijeenkomst en 2% is actief betrokken bij een belangengroep.

Figuur 5.1. Hoe waarden deelnemers het onderzoek.

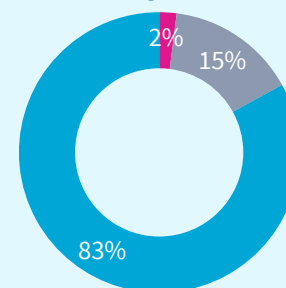
Ik kon mijn mening kwijt in dit onderzoek

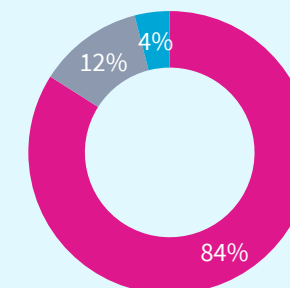
Ik vertrouw erop dat dit een eerlijk onderzoek is

Ik vond het een belangrijk onderwerp om mijn mening over te geven

Ik vond het onderzoek moeilijk te begrijpen

(Helemaal) mee oneens

Neutraal

(Helemaal) mee eens

Totaalpercentages kunnen afwijken van 100% door afronding of deelnemers die kozen voor 'Weet ik niet'.

Hoe hebben deelnemers het onderzoek gewaardeerd?

- Tot slot konden deelnemers aan het eind van de vragenlijst opmerkingen plaatsen. Hierbij zien we onder andere:
 - Positieve reacties op het onderzoek en een oproep om de resultaten zo goed mogelijk te verspreiden.
 - Negatieve reacties op het onderzoek, met name over dat de vragen (te) weinig ruimte gaven voor alternatieven of niet stoppen met aardgas.
 - Kritische noten over de manier waarop de gemeente de warmtetransitie aanpakt, wat door sommige deelnemers als dwingend wordt ervaren.
 - Zowel opmerkingen van mensen zonder technische kennis die graag meer willen leren over de warmtetransitie, als mensen met technische kennis die voorstellen doen voor alternatieve warmtebronnen en -technieken (zoals waterstof en grondwarmtepompen).
 - Een oproep van enkele deelnemers om goed samen te werken: binnen gebieden (via collectieve oplossingen), tussen inwoners en gemeente en als gemeente met buurgemeenten.

Figuur 5.2. Voorbeelden van opmerkingen van deelnemers

"Goed onderzoek, zowel wat betreft onderwerp als opzet. Complimenten!"

"Dit soort onderzoeken worden gebruikt om het beleid erdoor te drukken. Geen-weg-terug beleid. A priori 'moeten' we van het aardgas. Daarom drukken we het door."

"Het zou heel sterk zijn als de uitkomst van dit onderzoek gedeeld wordt en dan nogmaals na twee jaar een terug koppeling van welke beleidsmaatregelen nu genomen zijn aan de hand van de mening van de inwoners van de gemeente Bunnik."

"Fijn dat we per brief op de hoogte gesteld worden ipv online. Heel prettig"

"Ik wil heel graag dat alle mogelijke alternatieven worden onderzocht (kernenergie uitgezonderd)."

"Misschien kan de gemeente een rol spelen in een gedeelde grondwaterbron voor grond warmtepompen, of aquathermie via de kromme rij?"

populytics.nl